

Jeg mener, at Friskolen vil blive mere nødvendig i Fremtiden end i Fortiden; vi maa holde denne Skole aaben, saaledes at Folk, der ikke føle sig tilfredse med den offentlige Skole, kunne faa deres Børn underviste paa anden Maade og kunne faa Støtte dertil. Jeg ønsker derfor, at den private Skole maa blive støttet rigeligere end nu, og at Støtten maa komme til at staa mere i Forhold til det Tilskud, som nu ydes den offentlige Skole; jeg ønsker, den maa blive støttet saaledes, at uformuende Forældre kunne faa deres Børn underviste i Friskolen enten helt gratis eller dog for en meget lille Betaling. Jeg forudsætter, at denne Sag vil finde sin Afgørelse ved Behandlingen af Lønningslovene; jeg forudsætter, at saa ville Kravene blive rejste fra Privatskolens Side, og jeg haaber, at Rigsdagen, naar den Tid kommer, maa være lydhør overfor disse Krav.

Medens jeg saaledes helt ud kan bifalde det Forslag om Forhøjelse af Lærerlønningerne, der er forelagt, er jeg ikke saa helt og udelt tilfreds med Forslaget om Lønningerne til Tjenestemændene. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det nu, det vil der jo blive Lejlighed til senere, naar Sagen kommer til Behandling. Men jeg skal kun sige, at det forekommer mig, at Kommissionens Betænkning og Forslag ikke ere i god Overensstemmelse med det Kommissorium, som Kommissionen fik at arbejde efter. Forholdet var jo det, at der i dette Kommissorium stod, at det var ikke en almindelig Lønningsrevision, der skulde tilstræbes; det, der skulde tilstræbes, var en Udjævning og Forbedring af de lavest lønnede Funktionærers Kaar, navnlig en Forbedring af deres Kaar, hvis Lønning var under 1,500 Kr., men det blev betonet stærkt i Kommissoriet, at en almindelig Lønningsrevision kunde der ikke være Tale om. Og jeg tror, at naar Kommissoriet blev saaledes, var det i fuld Overensstemmelse med den Opfattelse, som raadede hos Flertallet i dette Ting. Men nu forekommer det mig, at Forslaget ikke er i fuld Overensstemmelse med den Forudsætning, som raadede her i Fjor, eller med det Kommissorium, hvorefter Kommissionen skulde arbejde, naar man i dette Forslag forhøjer Lønningerne ikke alene for de lavest lønnede Funktionærers eller Tjenestemænds Vedkommende, hvad man nu skal kalde dem, men forhøjer Lønningerne for alle, forhøjer Lønningerne ogsaa for dem, som ere i første Lønningsklasse, som i Forvejen

have en Begyndelsesløn af 4,800 Kr. og en Slutningsløn af 6,000 Kr., og som samtidig for Statsbanernes Vedkommende beholde Tantiømen. Her gaar man for vidt. Jeg skal, som sagt, ikke komme nærmere ind derpaa; jeg har kun ønsket overfor den enstemmige Tilslutning til disse Forslag dog at tage nogen Afstand.

Jeg kommer saa til et Punkt paa Landbrugsministeriets Budget, de 100,000 Kr. til Planteavlens Fremme. Ved 3die Behandling i Fjor blev denne Bevilling forhøjet fra 50,000 Kr. til 100,000 Kr., og det genfinder man i Aar. Men i de Anmærkninger, der i Fjor fulgte med Forslaget, stod der, at det var den højtærede Ministers Hensigt at nedsætte et sagkyndigt Udvalg, som skulde tage hele dette Forhold under en nærmere Overvejelse og fremkomme med Forslag til Ministeriet. Ministeren forudsatte, at en saadan Kommission rimeligvis vilde fremsætte Forslag om, at det blev en kalkulatorisk Bevilling, saaledes at den ikke var begrænset til et bestemt Beløb, men Statens Tilskud skulde svare til, hvad de landøkonomiske Foreninger selv yde, saaledes at der kom en Ligestilling med det Tilskud, som gives til Husdyrbruget, navnlig til Præmier ved Dyrskuerne. Et saadant Udvalg er imidlertid ikke blevet nedsat. Jeg bebrejder ikke Ministeren noget, den højtærede Minister ved vist meget godt, at jeg i Fjor ikke var saa begejstret for at faa dette Udvalg nedsat netop nu. Jeg tror, at hvis den højtærede Minister selv vilde gaa til at foreslaa et kalkulatorisk Beløb og lade de landøkonomiske Foreninger arbejde nogle Aar, vilde det hele mere afklare sig; saa kunde man gaa til at nedsætte en Kommission, og den skulde saa efter min Mening ikke holde sig til dette Beløb alene, men spænde over et videre Felt, nemlig alle de Bevillinger, der gives til Planteavlens Fremme, ikke blot de 100,000 Kr., men hele vort Forsøgsvæsen, de Bevillinger, som gives f. Eks. til Haveselskabet og det danske Hedeselskab. Jeg tror, det var muligt at foretage en Revision paa den Maade, at vi ikke behøvede at komme højere op med disse Beløb, og dog var det sikkert muligt, at Pengene paa adskillige Punkter kunde faa en bedre Anvendelse.

Jeg kommer saa til et Par Spørgsmaal til den højtærede Minister for offentlige Arbejder. Det ærede Medlem for Slagelse (Lange) var forleden inde paa en lille Kritik af den lille Bevilling paa 1,000 Kr. til Ophængning af Billeder i Ventesalene.